

David Gemmell
PRARASTIEJI DIDVYRIAI
Fantastinis romanas

David Gemmell

neprilygstamas "PAŠALIEČIO" bei "VILKO
IRŠTVOS" autorius

Didžioji Drenajų tvirtovė žlugo. Kraujo ištroškę
nadirai pasklido po visą kraštą. Netgi užpuolė
mažytį Gotirą, iš kurio vergijon išsivarė
gražiausias merginas.

Vienintelis Kialas sumanė atkeršyti nadirams, nes
šie pagrobė ir jo sužadėtinę Raveną. Tačiau tik
padedamas Prarastųjų Didvyrių, Kialas gali
pereiti nadirų stepę, susigrumti su Tuštumos
demonais ir nustebinti žygdarbiais, kurie iš
esmės pakeis pasaulio ateitį...

Iš anglų kalbos vertė NOMEDA BERKUVIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
299 tomas. Serija įkurta 1990m.

David A. Gemmell - QUEST FOR LOST HEROES
London, Legend, 1990

Copyright © by David Gemmell, 1990

Cover art copyright © by Stephen Youll, 1999

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2004
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

PROLOGAS

Trys jau gulėjo, kiti keturi puslankiu apsupo pasibjaurėtiną drimbą meškos kailinukais.

- Norite patirti, koks jausmas ten, viršūnėje? - pro nosį riktelėjo galiūnas ir išspjovė kraują ant rudos žilstelėjusios barzdos.

Pirmasis pulti mėginęs priešininkas gavo triuškinantį smūgį ir išsitiesė ant pjuvenomis nubarsdytų grindų. Drimba palenkęs praplikusią galvą pasileido į tris likusius, bet paslydo ir parkrito nusitempdamas vieną drauge. Kažkieno bataspėrytė storuliui į veidą - šis atsivėdėjo ir partrenkė skriaudiką. Paskui gremėzdiškai atsistojo, atsiliejo į prekystalį ir prisimerkė: kiti du išsitraukė iš už diržų peilius. Drimba irgi išsiėmė aule paslėptą ilgą mėsininko peilį, dviašmenį, aštrų kaip skustuvas.

Smuklininkas patyliukais užėjo už nugaros ir staigiai trinktelėjo storuliui per sprandą. Milžino akys padėro, peilis iškrito iš rankos, ir gigantas sukniubo greta savo aukų.

- Tuoju išplėšiu niekingą jo širdį, - sušnypštė vienas priešas žengdamas į priekį.

- Nepatariu, - perspėjo šeimininkas. - Jis mano bičiulis - tuomet turėčiau tave užmušti, - smuklininkas ištarė grasinimą tyliai, bet tvirtu balsu, išsklaidžiusiu slogų įniršio bei prievartos debesį.

Vyras įsikišo peilį atgal į dėklą.

- Kas nors vieną gražią dieną neabejotinai jį nudės.

- Nors ir labai liūdna, bet tai tiesa, - šeimininkas kilstelėjo prekystalio lentą ir atsiklaupė greta nukautojo. - Ar tavo draugužiai gyvi?

Du kritusieji dejavo, o trečiasis mėgino atsisėsti.

- Gyvi. Apie kokią viršūnę jis vapėjo?

- Nesvarbu. Štai ten prie statinaitės stovi alaus ašotis. Gerkite - šįkart nieko iš jūsų neimsiu.

- Neblogai. Nagi, leisk pagelbėsiu, - drauge jie du pastatė milžiną ant kojų ir nutempė į galinį kambarėlį, kur ryškiai švietė lempa ir buvo paruoštas patalas. Paguldęs bičiulį šeimininkas atsisėdo greta. Savanorio padėjėjo pyktis jau galu-

tinai atslūgo.

- Eik, gerk savo alų, - pratarė šeimininkas. -
Mano žmona tau paduos.

Vyrukas išėjo, o šeimininkas užčiuopė gulinčiojo
pulsą. Šis tvinkčiojo ritmingai.

- Na, gana apsimetinėti, - šyptelėjo smuklinin-
kas. - Mes vieni.

Drimba atsimerkė ir atsisėdo atsirėmęs į pagal-
ves.

- Baisiau nenorėjau nieko žudyti, - sušvokštė gi-
gantas šyptelėdamas ir parodydamas sulaužytą
dantį. - Ačiū, kad sutrukdei, Naza.

- Nėra už ką. Tačiau kodėl tau nepalikus praei-
ties ramybėje?

- Todėl, kad aš buvau ten. Viršūnėje. Šito nie-
kas iš manęs neatims.

- Niekas nė nemėgina, - liūdnai pastebėjo Naza.
Milžinas užsimerkė.

- Bet viskas klostosi ne taip, kaip aš svajojau.

- Visuomet šitaip būna, - Naza atsistojo ir užpū-
tė lempą.

Vėliau smuklininkas ir jo žmona Maelė nurinkę

bokalus, ąsočius bei lėkštes užrakino duris ir susėdo greta prie bebaigiančios degti ugnies. Maele palietė vyro petį, o šis šypsodamasis spustelėjo jos ranką.

- Kodėl tu aplink jį šokinėjai? - paklausė moteris.

- Jau trečią sykį per mėnesį sukelia muštynes, ir verslui tokie dalykai daro žalą.

- Jis mano draugas.

- Jei išties būtų draugas, nekeltų tau tiek rūpesčių.

- Tikra tiesa, mano brangioji Maele, bet aš jaučiu, kaip jam bloga, ir bičiulio liūdesys persiduoda man.

Moteris pabučiavo sutuoktinio kaktą.

- Tu pernelyg minkštos širdies - bet už tai aš tave ir myliu greta visų kitų privalumų. Ir nesiskundžiu daugiau nei dera. Tik viliuosi, kad tas netikėtis nenuvarys mūsų į bankrotą.

Naza pasisodino žmoną ant kelių.

- Ką tu jam padarysi. Tas vyras pabuvojo kalno viršūnėje, o dabar neturi kur dingti.

- Kokio dar kalno?

- Paties pragaištingiausio. Iš pradžių į tokį kalną užkopi, o paskui nešioji jį ant pečių.

- Pernelyg vėlus metas mįslėms minti.

- Irgi teisybė, - Naza atsistojo ir pakėlė Maelę. - Dabar nunešiu tave į lovą.

- Į kokią lovą? Mūsiškėn paguldei savąjį girtuoklį.

- Viršutinis kambarys laisvas.

- Laikai save jaunikliu, galinčiu užnešti mane į viršų?

Vyras šyptelėjo ir pastatė žmoną ant grindų.

- Pajėgčiau, bet, ko gero, verčiau pataupysiu menkas savo jėgeles. Eik pirma ir uždek lempą - aš tuojau ateisiu.

Naza užsuko į miegamąjį ir nutraukė miegančiajam batus. Antrasis peilis skimbtelėdamas nukrito ant grindų. Naza užklojo draugą pledu.

- Labos nakties, - sušnibždėjo smuklininkas ir uždarė duris.

1

Septyniolika žmonių stebėjo dvikovą, ir nesigirdėjo nė garso, vien tik kalavijų švilpesys ir nedarnus plieno žvangėjimas. Kunigaikštis išrietęs riešą nukreipė dūrį į priešininko kaukę, bet šis nuleido petį, atsistūmė, ir kunigaikštis vos spėjo atremti atsakomąjį išpuolį. Kurį laiką abu gynėsi, paskui kunigaikštis žaibiškai atakavo. Jo priešininkas - aukštas liesas vyras pilku vienuolio abitu, šarviniais marškiniais ir su kauke - gynėsi iš paskutiniųjų. Ginklai susidūrė paskutinį kartą, ir kunigaikščio špagos smaigalys palietė vienuolio krūtinę.

Priešininkai nusilenkė vienas kitam žiūrovams negarsiai plojant. Kunigaikščio žmona ir trys sūnūs prisiartino prie kautynių vietos.

- Jūs kovėtės neprilygstamai, tėve, - pasakė septynerių metų šviesiaplaukis berniukas.

Talgitiro Kunigaikštis sutaršė vaikui plaukus.

- Ar jums patiko dvikova?

- Taip, tėve, - choru atsakė berniukai.

- O kaip vadinasi dūris, kuriuo jūsų tėvas mane

įveikė? - paklausė vienuolis nusiimdamas kaukę.

- Čarėjaus dūris, - atsakė vyresnysis.

- Teisingai, pone Patri, - nusišypsojo vienuolis. -

Jūs gerai įsidėmite pamokas.

Kunigaikštis liepė žmonai išsivesti sūnus ir mostu išleido dvariškius. Paskui paėmė vienuolį už parankės, ir jiedu nužingsniavo į pietinę galeriją, kur jau stovėjo vaisių sulčių ąsotis ir du bokalai.

- Ar tau iš tiesų gera čia? - paklausė kunigaikštis pripildydamas bokalus.

- Ne blogiau nei kurioje nors kitoje vietoje, pone, - gūžtelėjo pečiais vienuolis. - Kodėl jūs klausiate?

Kunigaikštis pažvelgė jam į akis. Vienuolio veidas buvo griežtas, ilga ereliška nosimi ir ryžtingai sučiauptomis lūpomis po trumpais ūsais.

- Apie tave pasakojama daugybė legendų, Čarėjau. Kai kuriose esi vadinamas princu. Ar žinai?

- Taip, girdėjau - bet tai nesvarbu.

- O kas tuomet svarbu? Tu geriausias karys iš visų, kuriuos pažįstu. Tu buvai vienu iš Bel-Azaro

didvyrių. Galėtum praturtėti kaip kiti nė nesapnavo.

- Aš ir taip turtingas - štai kur esmė. Toksai gyvenimas man tinka. Iš prigimties esu knygu graužikas, o Gotiro bibliotekos pagarsėjusios visam pasauly. Šnekama, jog toli pietuose, Drenane, knygų dar daugiau, tačiau čia yra pilnas Tertulijaus darbų rinkinys. Aš sugaišiu daug metų, kol juos visus išstudijuosiu.

- Ir vis dėlto šitaip neteisinga. Aš prisimenu, kaip tėvas užsikėlė mane ant peties, kad galėčiau matyti Bel-Azaro didvyrius, žygiuojančius Naujojo Gulgotiro gatvėmis. Prisimenu viską, kas vyko tą dieną. Tu jojai ant septyniolikos delnų aukščio balto žirgo, sidabru tviskančiais šarviniais marškiniais ir baltu pliumažu papuoštu šalmu. Greta jojo Belceris, suspaudęs savo kirvį, ir dar Magrigas bei Finas. Žmonės linko į tave, lyg į kelrodę žvaigždę. Nuostabi buvo diena.

- Taip, saulė skaisčiai švietė - bet ten tebuvo paradas, pone, vienas iš daugelio.

- O kas nutiko kitiems? Ar jūs vis dar bičiuliaujatės? Aš jau daugelį metų nieko apie juos negirdė-

jau.

- Aš irgi, - vienuolis nukreipė į šalį tamsias akis prisiminięs, kaip atrodė Belceris, kai matė paskutinį kartą - girtas, raudonomis akimis ir verkiantis. Galiūno kirvis buvo parduotas už skolas. Buvęs valstietis tapo didžiavyriu, ir ši lemtis palaužė milžiną taip, kaip nepavyko nė nadiramams. Magrigas su Finu irgi buvo ten. Palikę Belcerį galiniame viešbučio kambaryje visi trys išėjo į saulės nutviekstą kiemą.

“Mes grįžtame į kalnus”, - pasakė Finas. “Ka ten veikssite?” - pasidomėjo Čarėjus. “Tą patį, kaip ir visur, Kalavijo Meistre,” - taip taręs juoda-barzdis lankininkas šyptelėjo, užsimetė ant pečių maišelį ir nužingsniavo šalin. Jaunasis Magrigas šypsodamasis ištiesė Čarėjui ranką: “Mes dar susitiksime. Manau, jam tiesiog reikia kurį laiką pabūti vienam, toliau nuo minios.” “Ir kaip tu pakenti niūrų jo būdą?” “Aš jo nepastebiu.”

...Čarėjus gurkšnodamas sultis pažvelgė pro langą. Vienuolis sėdėjo per toli, kad pamatytų kiemą ir sodus, tačiau viršums aukštos vienuolyno tvoros atsivėrė vaizdas toli į pietus, kur miškai

it žalia migla gaubė kalnus. Vienuolis nukreipė žvilgsnį į rytus, į kalnų virtinę, už kurių driekėsi nadirų stepės, ir baimė akimirksniu palietė širdį lediniu smaigaliu.

- Manai, nadirai vasarą pradės karą? - paklausė kunigaikštis tarytum perskaitęs jo mintis.

Čarėjus susimąstė. Rūstieji klajokliai nadirai gyvena tik iš karo, ir tik mūšyje atranda džiaugsmą. Daugelį metų stepių gyventojai vilko Gotiro karalių jungą įsitikinę, kad klajoklių gentys nekenčia viena kitos dar labiau nei pavergėjų. Bet paskui atėjo Ulrikas, pirmasis didis vadas. Jis suvienijo nadirus, pavertė nenugalima jėga, armija, sudaryta iš šimtų tūkstančių nuožmių karių. Gotirai buvo sutriuškinti, jų karalius žuvo, o pabėgėliai pasistatė naujus būstus čia, šiaurės vakaruose. Tik drenajų tvirtovė Dros-Delnochas, stovinti toli pietryčiuose, atrėmė nadirus. Tačiau po šimtmečio užgimė kitas karvedys, kurio nebeįstengė sustabdyti niekas. Tenaka-chanas sutriuškino drenajus ir įsiveržė į Vagriją. Jo kariauna pasiekė jūrą prie Mašrapuro ir pakrante nužygiavo į Lentriją. Čarėjus krūptelėjo. Tik Šaltinis teži-

no, ar nadirai pasirodys kitą vasarą, ar ne. Bet vienas dalykas neišvengiamas kaip mirtis: kada nors klajokliai tikrai ateis. Užpuolikai perkops kalvas kurtinančiai šaukdami karo šūkį, o tvirtos arklių kanopos sumaišys žolę su žemėmis. Čarėjus sunkiai nurijo gerklėje įstrigusį gumulą nenuleisdamas akių nuo kalvų. Karys matė už jų kraujo ištroškusias ordas, pasirengusias tamsia banga užlieti žalią gotirų žemę.

- Na, sakyk, - neatlyžo kunigaikštis. - Kaip manai?

- Negaliu atsakyti, pone. Man nepakanka duomenų, kad nuspręščiau. Sako, esą drenajai vėl sukilo vadovaujami naujojo Bronzinio Kunigaikščio. Man atrodo, čia jau penktas sukilimas per tuos trisdešimt metų, praslinkusius po to, kai Tenaka-chanas užėmė Dros-Delnochą. Galbūt šis įvykis atitolins nadirų įsiveržimą.

- Šitą vadą ištiks jo pirmtakų likimas. Kunigaikštis bus sučiuptas ir nukryžiuotas, o sukilimas nuslopintas. Sakoma, jog naujasis chanas jau išsiuntė kariauną į šiaurę.

- Apie tai kalbama metų metais. Nadirai neturi

čia ko grobti. Užkariavę Drenają, Vagriją bei Lentriją klajokliai praturtėjo. Tuo tarpu mes nieko negalime duoti - net kelias į turtingesnes valstybes nekerta mūsų žemių. Už Naujojo Gulgotiro nėra nieko daugiau, tik jūra. Galbūt grobikai paliks mus ramybėje, - melas įstrigo Čarėjui gerklėje. Nadirams svarbiausia ne grobis, o kraujas, mirtis ir vergai. Jiems nerūpi, ar gotirai turtingi ar vargšai - jie trokšta atkeršyti už senas skriaudas.

- Tu pats tuo netiki, Kalavijo Meistre, iš akių matau, - pareiškė kunigaikštis atsistodamas. - Nadirai nekenčia mūsų dėl praeities, jiems neduoda ramybės Bel-Azaro prisiminimas - vienintelis pralaimėjimas per visą Tenankos-chano istoriją.

Čarėjus padėdamas kunigaikščiui užsimesti apsiaustą su gobtuvu pažvelgė jam į veidą.

- Bel-Azaro likimą nulėmė stebuklas. Aš nežinau, kaip mums pavyko išlaikyti tvirtovę ir nežinau, kodėl Tenaka-chanas mums leido ją apginti. Be to, viskas nutiko prieš dvidešimtį metų - dabar aš retai kada beprisimenu tuos įvykius.....